

Серія для **заочної форми** здобуття
вищої освіти

КУРС ДЛЯ МАГІСТРІВ

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ

ПРАВ ЛЮДИНИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

DESIGNED BY

Олена ХАРИТОНОВА & Юлія ТАВОЛЖАНСЬКА

**CRIM
HUM**

**КАФЕДРА
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВА**
Національний кримінальний університет
імені Прокопа Мудрого

Мета курсу

HUMAN RIGHTS EDUCATION

"Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві" - курс, який впроваджує у процес підготовки студентів-магістрів методологію «human rights education» – освіту, засновану на правах людини.

Центрованість курсу на правах людини передбачає дві цілі: «навчання про права людини» та «навчання для прав людини».

Навчання про права людини охоплює пізнавальну діяльність щодо сучасного правового ландшафту у сфері прав людини, розуміння основних тенденцій його розвитку, знання механізмів та інструментів захисту прав людини, втілення міжнародних стандартів захисту прав людини на національному рівні праворегулювання.

Навчання для прав людини передбачає розуміння принципів людської гідності, справедливості та рівності, відданість та повагу до прав людини для кожного. Дане навчання передбачає увагу не тільки до того, що головні актори у цій сфері знають, а і до того, у який спосіб вони діють, досягаючи мети.

Центрованість курсу на правах людини підкреслюється тим, що найбільш рельєфно ціннісний компонент прав людини проявляється у сфері кримінальної юстиції, адже саме тут існує найвища загроза охоронюваним цінностям людського і суспільного життя, формуються найбільші ризики втручання у реалізацію прав людини.

Захист прав людини майже ніколи не був проєктом консенсусу. І майже завжди - це результат непростої боротьби. Тому, не дивлячись на масштаби проблем, нам необхідно зберігати перспективу і продовжувати діяти, особливо там, де зони захисту є крихкими, а шлях до перемоги прав людини - важким.

ОЛЕНА ХАРИТОНОВА

Історія курсу

КРИСТАЛІЗАЦІЯ В ЧАСІ

Впровадження у викладання кримінального права теорії і практики прав людини розпочалося на кафедрі кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого у 2016 році зі стартом курсу «Питання кримінального права в практиці ЄСПЛ», що став результатом методологічних шкіл з прав людини, які регулярно проводилися Координатором проектів ОБСЄ в Україні і стали майданчиком для натхнення і розвитку багатьох українських викладачів.

Згодом даний освітній напрям було модернізовано у межах проекту **CRIMHUM** ("Criminal Justice" & "Human Rights") за підтримки Програми Європейського Союзу **ERASMUS+**.

В партнерстві з університетами Австрії, Німеччини, Франції, Хорватії та Литви правничі школи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Львівського національного університету імені Івана Франка та Національного університету "Одеська юридична академія" почали вдосконалювати магістерські програми судово-прокурорсько-слідчої спеціалізації в сфері кримінальної юстиції.

Серед програм кримінально-правового циклу, які зазнали серйозного редизайну та перетворення і пройшли апробацію під час імплементації CRIMHUM, була програма **«Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві»**.

З осіннього семестру 2021 року вона працює як вибіркова магістерська програма майнору «Прокуратура та кримінальна юстиція» у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого і забезпечується кафедрою кримінального права.

Щосеместру матеріали курсу оновлюються відповідно до актуальних освітніх викликів та з урахуванням зворотного зв'язку від студентів - випускників програми. Подальший розвиток курсу підтримано позапрограмними ініціативами: Alumni Residence, Partnership&Collaboration, Cinema Club, Backyard Sessions.

Карта курсу

СИСТЕМА ЗНАТЬ ТА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ

Курс репрезентовано системою чотирьох модулів:

- Роль міжнародних стандартів прав людини у національному кримінально-правовому регулюванні
- Механізми захисту прав людини у кримінальному праві
- Юрисдикційні повноваження кримінально-правового захисту прав людини в Європі
- Кримінально-правовий вимір прав людини в зонах конфлікту

З початком російсько-української війни програма посилена ціннісними орієнтаціями засудження актів агресії та гарантування прав людини за обставин вчинення міжнародних злочинів.

Курс об'єктивується через послідовну реалізацію декількох опорно-освітніх блоків («лекція + практикум»). Покрокове висвітлення тем із використанням дидактичних матеріалів та освітньо-медійного контенту, вузькопредметний діалог із підведенням тематичних підсумків, постійний зворотний зв'язок від слухачів дозволяють забезпечувати динамічність курсу, коригувати акценти наступних занять і підтримувати широкий фронт експериментальних освітніх практик.

Карта курсу

ПОЗАПРОГРАМНІ ІНІЦІАТИВИ

ALUMNI RESIDENCE - ініціатива, що покликана формувати стійкі зв'язки університетської спільноти **CRIMHUM**, у діалозі з викладачами курсу та спеціально запрошеними гостями випускники програми продовжують поглиблювати знання з міжнародних стандартів прав людини у кримінальному праві, ділитися правовим практичним досвідом, отриманим по завершенню програми, та бути у тісній комунікації між собою.

PARTNERSHIP&COLLABORATION - освітній азимут, що разом із базовими опорно-освітніми блоками забезпечує трансфер знань про міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві та розширює праволюдський круговид слухачів курсу. Працює як майданчик для реалізації пізнавальних проєктів та створення освітніх продуктів разом із фахівцями різних областей знань (правозахисниками, істориками, культурологами, etc.).

CINEMA CLUB - проєкт, що має у фокусі уваги слухачів курсу фільми з акцентом на міжнародні стандарти прав людини (насамперед, документальне кіно про права людини), обговорення яких забезпечує розвиток творчо-критичного потенціалу учасників програми та посилює їх фахову підготовку у галузі кримінальної юстиції.

BACKYARD SESSIONS - неформальні зустрічі студентів і викладачів, де у невимушеній атмосфері створюється відвертий простір для діалогу про все, що цікавить, турбує, хвилює, що потребує висловлення або спільного мовчання.

Політика курсу

ОЧІКУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Ми маємо стійке переконання у тому, що **доброчесна і якісна робота** всіх учасників програми є запорукою досягнення мети курсу. Ставлячись відповідально до реалізації програми, ми цінуємо час і зусилля, які приділяємо улюбленій справі. Наші політики є радше культурою еко-спілкування та добрими очікуваннями, аніж суворими вимогами до слухачів. Зі студентами ми чесні та відкриті у всіх питаннях. Для нас важливо будувати відносини за friendly-правилами. Дзеркального ставлення до себе та до роботи на курсі очікуємо і від тих, хто обирає нашу дисципліну для опанування.

Формальні складові курсу зобов'язують нас під час проведення заліку оцінювати підготовку студентів відповідно до **високих академічних стандартів** Університету. У цьому питанні ми завжди максимально підтримуємо тих, хто за результатом роботи на лекціях і практикумах, на позапрограмних ініціативах та у межах індивідуальних активностей набув і демонструє знання за програмою курсу. В оцінюванні ми вбачаємо необхідну, але далеко не визначальну складову реалізації програми. Найбільше ми зацікавлені у розширенні праволюдського круговиду слухачів курсу, розвитку їх критичного потенціалу та посиленні їх фахової підготовки.

Реалізація курсу

ПАРТНЕРИ ТА ПРОЄКТИ

Партнери за проектами

Реалізовані проекти

Проект "Війна за символи"

Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві

Проект "Війна за символи"

- Матриця часу і система координат правової дієвості
- Ключові питання кристалізації національної гідності
- Підпорядкованість у боротьбі за цінності демократії і прав людини
- Практика судових і квазісудових інституцій Європи, США у гарантуванні свободи вираження поглядів

Олександр Лутенко, старший науковий співробітник Національного музею історії України

Проект "Від Нюрнберга до Гааги"

Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві

Проект "Від Нюрнберга до Гааги"

- Наукова спадщина Б. Ференца і положення Римського Статуту Міжнародного кримінального Суду
- Злочини агресії, воєнні злочини, злочини проти людяності
- Виставки: "Концстайл Білане", "Навала. Київський постріл", "Азовсталь: Нові сениси"

Гостевий візит до Національного музею історії України

Проект "War&Humanity"

Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві

Alumni Residence

WAR&HUMANITY

30 травня 2023 р.

- ключові контексти
- серія "Lectures"
- серія "Q&A"
- резюме

Ірина Іванків
запрошена спікерка

Анонсовані проекти

Проект "Тоталітаризм. Окупована Європа"

Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві

Partnership & Collaboration

ПРОЕКТ "Тоталітаризм. Окупована Європа"

- Презентація Меморіального музею тоталітарних режимів "Територія Терору"
- Кімната № 5 "Мільйони виборів", кімната № 6 "Лабіринт", Територія Терору, живо
- серія "Лекції": Львів, травматичні події 1940-1950 рр.
- Переслідування за часів націонал-соціалістичного та комуністичного тоталітарних режимів
- серія "Q&A": Історія - НЕ пропаганда

Юрій Коденко,
Надія Василюшина
запрошені спікери

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО РОБОТИ ПРАКТИКУМІВ

Заочна форма здобуття вищої освіти

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до роботи з методичними матеріалами

Методичні матеріали до роботи кожного практикуму включають:

- Перелік тематичних питань, що орієнтує за картою курсу
- Формалізований/-і міжнародний/-і стандарт/-и прав людини, який/-і запропоновано опрацювати до аудиторної зустрічі та який/-і є основою для активностей під час практикуму (блок “домашнє завдання”)
- Аудиторні завдання, які спрямовують роботу з формалізованим/-и міжнародним/-и стандартом/-ами прав людини за фокусним ключем та визначають схему аудиторної зустрічі (блок “аудиторна робота”)
- Рекомендовану літературу та відеоматеріали, що у розвитку посилюють лекційний матеріал курсу

Загальним очікуванням від підготовки студента/-ки до практикуму є ознайомлення з усіма матеріалами для аудиторної роботи (аналіз судових рішень), прочитання рекомендованої літератури та перегляд відеоматеріалів за темою курсу.

ЮРИСДИКЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПІ. ПРИНЦИПИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРАВА ЛЮДИНИ

Архітектоніка джерел кримінально-правової охорони. Рамкові стратегії захисту прав людини в міжнародному праві. Взаємодія і взаємовплив європейського кримінального права та національного права. Право прав людини у юрисдикційному вимірі. Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Глобальні виклики для прав людини і можливості національних кримінальних юрисдикцій.

Домашнє завдання:

Ознайомтеся з рішенням по справі *Kononov v. Latvia*, ECtHR, Application no.36376/04, 17 May 2010. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://bit.ly/3RXWuYA>

Аудиторна робота:

З'ясуйте правову позицію Суду у справі *Kononov v. Latvia* щодо тлумачення «передбаченості діяння кримінальним законом» як ознаки злочину.

Зробіть висновки щодо застосування міжнародних стандартів захисту прав людини на національному рівні.

Література та відеоматеріали:

- Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива: посібник: електрон. навч. вид.; за ред. Олени Харитонової, Габріеле Шмельцер. Х.: Право, 2022. С. 76–130. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://library.nlu.edu.ua/images/files/MSPLKP.pdf>
- Хилюк С. Правило *nullum crimen sine lege* в інтерпретації Європейського суду з прав людини. С. 47 - 51. Електронний ресурс. Режим доступу: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2013/04_2013.pdf

ЮРИСДИКЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПІ. ПРИНЦИПИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРАВА ЛЮДИНИ

Принципи кримінального права як коридор можливостей для захисту прав людини. Кримінально-правові інструменти як ultima ratio в обмеженні прав людини. Людська гідність як основа конструювання кримінально-правових систем

Домашнє завдання:

Ознайомтеся з запропонованими рішеннями.

Vinter and others v. UK, ECtHR, Application No. 66069/09, 130/10, 3896/10, 9 July 2013. Електронний ресурс. Режим доступу:

- <https://bit.ly/3txHFBR> (офіційна англomовна версія)
- <https://khpg.org/1408522184> (доступна лінгвістична неофіційна версія перекладу)

Petukhov v. Ukraine (No.2), ECtHR, Application No. 41216/13, 12 March 2019. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://bit.ly/46yJAoy>

Постанова Верховного Суду, справа № 1-42/2004, провадження № 13-87звo19, від 8 липня 2020. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90411145>

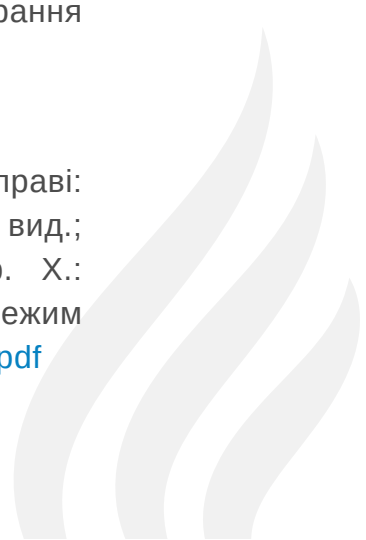
Рішення КСУ № 6-р(II)/2021 (справа про перегляд вироку особі, караній на довічне позбавлення волі) від 16 вересня 2021. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/6-p2-2021.pdf>

Аудиторна робота:

Працюючи у групах, проаналізуйте правові позиції та аргументи судів. Зверніть увагу на те, яким чином працює корпус аргументів щодо людської гідності та як концепт людської гідності впливає на розвиток підходів до покарання та розуміння принципу ultima ratio.

Література та відеоматеріали:

- Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива: посібник: електрон. навч. вид.; за ред. Олени Харитонової, Габріеле Шмельцер. Х.: Право, 2022. С. 107–117. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://library.nlu.edu.ua/images/files/MSPLKP.pdf>

- «Діалоги pro». Діалоги про покарання. Частина II. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://bit.ly/3tvxaz0> (таймлапс: 01:41– 07:42)
- Science at risk. Lecture Series. Olena Kharytonova “Ukraine and Kharkiv region in war time”. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://bit.ly/3rHrIbW> (таймлапс: 23:27– 35:50)
- Човган В.О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування. Монографія / В. О. Човган; ГО «Харківська правозахисна група». Харків: Права людини, 2017. 608 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://library.khpg.org/index.php?id=1506498351>
- Разметаєва Ю.С. Доктрина та практика захисту прав людини. Навчальний посібник. Київ, 2018. Електронний ресурс. Режим доступу: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/phd_1_copy.pdf
- «Дев'ять кіл пекла»: місця несвободи в Україні під час російської окупації. Березень 2022 – грудень 2022. Серія публікацій про катування та організоване насильство № 42 (перекл. з англійської) / Вадим Човган, Михайло Романов, Василь Мельничук. 2023. 76 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://library.khpg.org/index.php?id=1688191346>

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ПРАВ ЛЮДИНИ В ЗОНАХ КОНФЛІКТУ. ПОЗИТИВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ДЕРЖАВ

Презумпція територіальної правомочності держави. Екстериторіальна юрисдикція. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту прав людини в зоні конфлікту в практиці ЄСПЛ. Критерії ефективного контролю та їх зміст. Позитивні зобов'язання постраждалих держав та їх межі в питанні реального захисту прав людини. Належність та достатність заходів та критерій «мінімальних зусиль» як функціональний тест в питанні виконання постраждалою державою своїх позитивних зобов'язань щодо захисту прав людини. Дотримання державою принципів добросовісності та сумлінного ставлення до своїх зобов'язань. Релевантність «позитивних зобов'язань» держав політичному контексту та можливостям права і межам праворегулювання.

Домашнє завдання:

Ознайомтеся із запропонованим рішенням ЄСПЛ.

Ilascu and others v. Moldova and Russia, ECHR, Application no. 48787/99, July 8, 2004. Електронний ресурс. Режим доступу:

- <https://bit.ly/3PWJgc7> (офіційна англійська версія)
- <https://bit.ly/3tBlf2H> (доступна лінгвістична неофіційна версія перекладу)

Аудиторна робота:

Виокремте правову позицію ЄСПЛ щодо відповідальності Молдови та Росії за порушення прав людини на території Придністров'я. Знайдіть та проаналізуйте аргументи Суду щодо можливостей та меж відповідальності кожної з держав-відповідачів за порушення прав людини. Назвіть, яким, на думку Суду, є зміст позитивних зобов'язань постраждалих держав.

Література та відеоматеріали:

- Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива: посібник: електрон. навч. вид.; за ред. Олени Харитонові, Габріеле Шмельцер. Х.: Право, 2022. С. 162–194. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://library.nlu.edu.ua/images/files/MSPLKP.pdf>
- Юдківська Г. Рішення ЄСПЛ, яке допоможе перемогти Росію. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://bit.ly/3ZXBkvx>

ПІДГОТОВКА ДО ЗАЛІКУ

навчально-інформаційна підтримка курсу

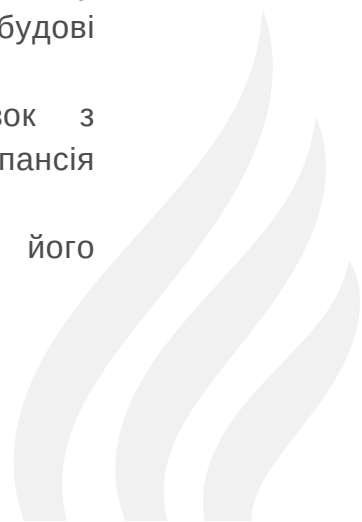
ГОЛОВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КОМПАС КУРСУ

Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива: посібник: електрон. навч. вид.; за ред. Олени Харитонової, Габріеле Шмельцер. Х.: Право, 2022. - 220 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://library.nlu.edu.ua/images/files/MSPLKP.pdf>

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Взаємозв'язок прав людини і кримінального права. Вплив концепції прав людини на розвиток сучасного кримінального права.
2. Формування концепції прав людини і роль кримінального права у цьому процесі.
3. Основні риси розвитку концепції прав людини.
4. Ключові міжнародні механізми та інструменти захисту прав людини.
5. Етапи розвитку концепції прав людини та її сучасний стан.
6. Роль міжнародних договорів прав людини в правовій системі України.
7. Базові рішення Комітету ООН з прав людини в сфері кримінальної юстиції та їх вплив на зміцнення системи захисту прав людини.
8. Регіональні системи захисту прав людини та їх значущість для розвитку національних кримінально-правових систем.
9. Захисна роль стандартів у сфері прав людини у кримінальному праві.
10. Обмеження державного свавілля і значення практики ЄСПЛ у зміцненні верховенства права.
11. «Горизонтальний ефект» прав людини і позитивні зобов'язання держав.
12. Міжнародне кримінальне право і права людини. Основні фактори, що вплинули на еволюцію міжнародного кримінального права. Комплементарність як принцип функціонування Міжнародного кримінального суду.
13. Нюрнберзький і Токійський міжнародні трибунали та їх роль у становленні системи захисту прав людини.

14. Сучасний період розвитку міжнародного кримінального права та його співвідношення з правом прав людини і міжнародним гуманітарним правом.
15. Права людини, верховенство права і роль джерел кримінально-правової охорони.
16. Основні та субсидіарні джерела кримінального права та їх роль у захисті прав людини.
17. Кримінальне право Європейського союзу та його значення для розвитку національних кримінально-правових систем.
18. Система та характеристика джерел кримінально-правової охорони та їх роль у захисті прав людини.
19. Концептуальна природа захисту прав людини та роль інструментів кримінального права у ньому.
20. Транскордонні тенденції розвитку кримінального права. Потреба у гармонізації та процеси фрагментації у кримінальному праві.
21. Суперечності у регулюванні питань захисту прав людини кримінально-правовими засобами на національному та наднаціональному рівні. Війна суверенітетів. Справа TARICCO у Суді ЄС і вирішення питань першості права ЄС.
22. Євроінтеграційні виклики і відповіді для кримінального права. Субсидіарність міжнародних інституційних механізмів захисту прав людини.
23. Основні підходи до визначення юрисдикції у кримінальному праві. Характеристика територіального, предметного, темпорального та суб'єктного аспектів юрисдикції.
24. Універсальна юрисдикція та доцільність кримінально-правового примусу, сучасні виклики у даному питанні.
25. Національна юрисдикція та права людини. Ризики «інфляції» прав людини та значення кримінально-правових сенсів.
26. Законність і доцільність у кримінальному праві та їх роль у формуванні заходів кримінально-правового примусу.
27. Людська гідність як обмежувач державного свавілля у кримінальному праві і центральний концепт у розбудові кримінально-правових політик.
28. Принцип «ultima ratio»: дієвість, взаємозв'язок з пропорційністю, ризики порушення. Експансія кримінального права та протидія їй.
29. Принцип законності у кримінальному праві та його складові.

30. Lex certa як складова принципу законності у кримінальному праві. Зміст і значення даного принципу.
31. Non-retroactivity та lex mitior як складові принципу законності у кримінальному праві.
32. Nulla poena sine lege parlamentaria як складова принципу законності у кримінальному праві.
33. Субсидіарність як принцип функціонування Європейського суду з прав людини і значення національних систем захисту прав людини.
34. Принцип субсидіарності у кримінальному праві та його межі.
35. Свобода розсуду держав та принцип субсидіарності як основа взаємодії національної та міжнародної систем захисту прав людини.
36. Субсидіарність у кримінальному праві крізь призму викликів для національних суверенітетів.
37. Захист права на життя у світлі принципу субсидіарності.
38. Юрисдикційні імунітети держав і виклики для сучасного міжнародного кримінального права та права прав людини.
39. Протидія агресії, права людини і верховенства права: загрози і можливі рішення.
40. Принцип пропорційності у кримінальному праві та поведження з людиною. Тест на пропорційність і захист права на життя.
41. Принцип пропорційності в практиці Європейського суду з прав людини, його тлумачення та значення.
42. Види прав і свобод людини за можливістю їх обмеження. Критерії виправданості обмеження прав людини за допомогою кримінально-правових інструментів.
43. Екстериторіальна юрисдикція. Розвиток підходів до екстериторіального розуміння юрисдикції у праві Євроконвенції.
44. Обмежувальний підхід до юрисдикції в практиці ЄСПЛ і справа Vančović . Дорожня карта для визначення питань юрисдикції у справі Al-Skeini.
45. Ризики створення вакууму у захисті прав людини, гарантованих Євроконвенцією. Розрив між універсальністю та ефективністю захисту прав людини.
46. Окупація, ефективний контроль та захист прав людини.
47. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту прав людини.
48. Юридичні наслідки війни Росії проти України. Сучасні виклики і перспективи їх вирішення за допомогою інструментів кримінального права.

49. Розвиток уявлень про роль позитивних зобов'язань держав в питанні захисту прав людини.
50. Позитивні зобов'язання постраждалих держав та їх межі.
51. Еволюція очікувань, що пред'являються до постраждалої держави щодо захисту прав людини і роль пост-Ілашку юриспруденції у цьому процесі.
52. Зміст «належних та достатніх заходів», що становлять суть позитивних зобов'язань постраждалих держав.
53. Позитивні зобов'язання України щодо прав людини на непідконтрольних територіях.
54. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (СНПК): причини та протидія.
55. Структурні, індивідуальні та групові фактори сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.
56. Форми та наслідки сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.
57. Правові засоби захисту постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, національні та міжнародні юрисдикційні повноваження держав і валідність доказів у справах СНПК.
58. Розвиток юриспруденції Міжнародного кримінального суду щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.
59. Алгоритм аналізу елементів злочинів СНПК відповідно до Римського статуту. Правила та процедури доказування сексуального насильства.
60. План дій «Жінки, мир та безпека» (WPS Agenda). Національний план дій з реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325. Гендерні аспекти злочинів війни та миробудування.

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 11 від 27 червня 2023 р.)

Інформаційно-методичний бюлетень
магістерської програми
“Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві”
/Заочна форма здобуття вищої освіти/

Упорядниці:

кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри кримінального права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
Олена Харитонова

кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри кримінального права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
Юлія Таволжанська

Відповідальний за випуск:

завідувач кафедри кримінального права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
доктор юридичних наук, професор
Ю.А. Пономаренко

Харків - 2023

